

PALA THEMABRIEF NUMMER 5, 26 AUGUSTUS 2003

om gratis in te schrijven op PALA, [KLIK HIER](#)

INHOUD

inleiding

PALA themabrief – Als we goed willen leven, moeten we onze economie leren sturen

met jullie steun : informatieproject bijna rond

Vlaamse vredesweek 26/9 tot 5/10 - regenboogvlag voor de vrede voor 6 euro
- boek voor amper 10 €

Beste,

'Als we goed willen leven, moeten we onze economie leren sturen', dat is de stelling van de nieuwe PALA themabrief. Het klinkt misschien moraliserend, maar is het helemaal niet. En al zeker niet voor wie haar werk verliest, of vruchteloos werk en inkomen zoekt, of voor wie beseft dat het ecologisch vernietigen en uitputten van onze planeet het alleen maar erger zal maken, evenzo wanneer mens en samenleving hun democratische greep op de economie steeds verder loslaten.

Op onze website WWW.STICHTINGGLOBALSCOCIETY.ORG openen we het bijhorende forum met als discussiethema 'Economie, draaischijf voor onze behoeften en ambities – we moeten onze economie leren sturen'.

De eerste bijdragen liepen daar al snel binnen na publicatie van de brief in De Standaard vanochtend. Wie eerst nog meer wil lezen alvorens eventueel te reageren moet een eigen bijdrage op het forum kan op onze site – onder boek - terecht bij deel 5 van het geactualiseerde boek 'Ik wil niet sterven aan globalisering. Over leven in de 21ste eeuw'. Veel leesplezier.

De vorige opinie over onze 'vermoeide steden' leverde - ondanks de zomer - op het [FORUM](#) van www.stichtingglobalsociety.org onder andere een interessante discussie op over het GEN - gewestelijk expresnet. Maar dat hoeft lang niet het laatste woord te zijn over dat onderwerp.

Wie de vorige themabrieven miste kan die nog lezen op de infopagina van onze [WEBSITE](#) De allereerste themabrief 'Wie laat de zeppelins vliegen?' is trouwens één groot pleidooi voor het sturen van onze economie : hoe geraken we anders snel genoeg aan windmolens, zonnepanelen, zeppelins, enzovoort?

Reageren kan natuurlijk ook nog altijd op het [FORUM](#) van www.stichtingglobalsociety.org, onder de diverse discussiethema's.

En je mag zonder schroom het voorbeeld van anderen volgen die deze PALA brief doormailen naar al wie er maar belangstelling voor zou kunnen hebben.

Met vriendelijke groeten,

Dirk Barrez

ALS WE GOED WILLEN LEVEN MOETEN WE ONZE ECONOMIE LEREN STUREN

Het communisme is dood, gelukkig maar, het was economisch een ramp, ecologisch een catastrofe en democratisch een aanfluiting van de meeste mensenrechten. Een sociaal scoorde het goed, zeker in de ogen van de mensen die het moesten beleven en hun werkzekerheid terecht koesterden. Maar je kan geen sociale hemel blijven bouwen op een economisch, ecologisch en democratisch kerkhof, en dus is het zogenaamde reëel bestaande socialisme verleden tijd.

Wat veel minder mensen in de gaten hebben, is dat ook het neoliberalisme al een tijdje overleden is. In die landen waar het marktfundamentalisme echt is doorgevoerd bijvoorbeeld de voormalige Sovjetunie, of in Argentinië, is het uitgelopen op een fiasco. De welvaart is er in elkaar gestuikt : de industrie verdwijnt, er is geen werk, de armoede explodeert, overheden zitten zonder inkomsten en de publieke voorzieningen vallen weg. Waar het deels is ingevoerd zoals in Groot-Brittannië en de VS draait de wereld kijkt, ziet dat de werkloosheid groeit en onze inkomens onder druk komen, die ziet dat de welvaart steeds ongelijker verdeeld raakt - zelfs dat deze economie armoede en honger produceert -; die ziet dat de ecologische ravages onvoorstelbaar groot zijn; die ziet dat de besluitvorming over dit alles heel ondemocratisch gebeurt door vooral grote multinationale bedrijven, enkele grote landen, instellingen zoals IMF, Wereldbank en Wereldhandelsorganisatie en misschien bovenal, volledig losgelaten financiële markten; en die ziet dat de talen, culturen en levenswijzen van vele gemeenschappen in de verdrukking komen. Met andere woorden: deze economie werkt in het voordeel van zowat 1 van de 6 miljard mensen die het – voorlopig - goed hebben. Maar aan de andere kant zijn we overal geconfronteerd met groeiende onaanvaardbare sociale, ecologische, politieke en culturele deficits.

Maar hét grote probleem is dat die middenweg van o.a. ook onze succesvolle sociaal gecorrigeerde markteconomieën in West-Europa het moeilijk krijgt, o.a. door de globalisering die maakt dat de economieën van de hele wereld meer verweven raken. Het geheim van dat succes was dat we de vrije markt gebruikten als een nuttig instrument om welvaart voort te brengen. Die maakte van ons veelal rijke mensen en we waren ook zo verstandig om er onze welvaartstaten mee uit te bouwen. We deden dat niet op basis van de theorieën van economische profeten maar zeer pragmatisch, we keken wat wel werkte en wat niet.

De huidige globalisering maakt echter dat we te maken krijgen met een economie die niet meer in dienst van de mens staat. Dit kan slogantaal lijken maar wie globaal de wereld kijkt, ziet dat de werkloosheid groeit en onze inkomens onder druk komen, die ziet dat de welvaart steeds ongelijker verdeeld raakt - zelfs dat deze economie armoede en honger produceert -; die ziet dat de ecologische ravages onvoorstelbaar groot zijn; die ziet dat de besluitvorming over dit alles heel ondemocratisch gebeurt door vooral grote multinationale bedrijven, enkele grote landen, instellingen zoals IMF, Wereldbank en Wereldhandelsorganisatie en misschien bovenal, volledig losgelaten financiële markten; en die ziet dat de talen, culturen en levenswijzen van vele gemeenschappen in de verdrukking komen. Met andere woorden: deze economie werkt in het voordeel van zowat 1 van de 6 miljard mensen die het – voorlopig - goed hebben. Maar aan de andere kant zijn we overal geconfronteerd met groeiende onaanvaardbare sociale, ecologische, politieke en culturele deficits.

Welke kners dan varen?

Onze zoektocht naar alternatieven om deze deficits grondig aan te pakken wordt zwaar gehypothekeerd door enkele waanideeën die hardnekkig blijven rondwaren : het blinde geloof in de vrije markt die vanzelf voor de productie en verdeling van de nodige welvaart voor iedereen zou zorgen; de heilige koe dat er nooit genoeg kan geprivatiseerd worden, tot water toe, tot zelfs de privé eigendom van stukjes plant, dier of menselijk leven; de ondemocratische aberratie, de abdicatie zelfs dat de samenleving en de politiek – wij dus, de mensen – volledig moeten wijken voor de markt want deregulering blijft de klok slaan. Hoe waardevol ze ook kan zijn, zo is economie geen wetenschap maar een geloof. Want er is geen manier om de geldigheid te controleren van vele beweringen van economen. Ze vragen ons te geloven in de almacht van de markt of in de waarde van groeiende BNP-cijfers, een zeer slechte meetlat van onze welvaart.

Laten we de economie gunnen wat ze echt is, zij is de draaischijf voor onze behoeften en onze ambities. Het komt er dan op aan de middelen zo goed mogelijk te gebruiken. We moeten namelijk kiezen : wat produceren we - welke goederen en diensten? hoe doen we dat - wat ook het ecologische vraagstuk vervat? en voor wie waarin het verdelingsvraagstuk te herkennen is? Daarbij is de vrije markt met haar privé-bedrijven een belangrijk maar slechts één instrument. Daarnaast moet er ruimte zijn voor coöperaties, niet op winst gerichte organisaties – denk aan mutualiteiten of scholen -, publieke bedrijven, individuen, gezinnen en andere samenlevings- en gemeenschapsvormen, én overheden. Want we zijn bijna vergeten dat die economie een immense, bijna dierlijke kracht herbergt, maar dat samenleving en politiek dit dier moeten berijden en er de teugels stevig vastnemen. Het was de econoom Keynes die ons dat leerde, na de vrijwel wereldwijde economische crash van de jaren dertig van vorige eeuw die uitmondde in het verdwijnen van bijna alle democratieën en een wereldoorlog met ruim vijftig miljoen doden, een duur betaalde les. En dus moeten we – opnieuw – klare spelregels opleggen aan de economie, sociale regels zoals minimuminkomens en vakbondsvrijheid, regels van ecologische duurzaamheid en democratische regels zoals toegang tot essentiële bedrijfsinformatie voor werknemers. En dus moeten we – opnieuw – actieve en efficiënte overheden weten te waarderen die zorgen voor belangrijke publieke goederen zoals onderwijs, gezondheidszorg, veiligheid, eigendomsrecht, inkomensherverdeling, allerlei infrastructuur. We moeten – en vooral dat is nieuw vandaag - onze economieën leren sturen in dienst van mens en samenleving, de economie herontdekken als middel om onze maatschappelijke doelen te realiseren, zinvol werk voor iedereen, een duurzame economie, een betere verdeling van het wereldinkomen zodat iedereen menswaardig kan leven. Niets beter om de kracht van sturing te illustreren dan de beslissing van de Verenigde Staten in het begin van de jaren zestig om vóór het einde van dat decennium een mens op de maan te krijgen. Dat leek ondoenbaar. Toch lukte het die race naar de maan te winnen omdat de overheid de nodige middelen, de technologie en het bedrijfsleven in die richting 'stuurde'. Zo moet het dus, democratische overheden nemen plaats in de cockpit van onze economie om te sturen in de richting van een duurzame, sociale en democratische wereld. Anders drijven we daar steeds verder van weg.

Voor wie ik nog niet kon overtuigen is er nog een extra argument. Altijd al heeft één maatschappelijk fenomeen voorrang gekregen op de economie, dat is de oorlog. Wij zijn vandaag in oorlog, tegen de moordende inkomensongelijkheid, tegen de ecologische verloederding en tegen de ontkenning van democratie en mensenrechten. Om die oorlog te winnen eisen we de economie op.

Dirk Barrez, 26 augustus 2003

REAGEREN EN MEEDENKEN kan op het [FORUM](http://www.stichtingglobalsociety.org) van www.stichtingglobalsociety.org, onder het nieuwe discussiethema 'Economie, draaischijf voor onze behoeften en ambities – we moeten onze economie leren sturen'. Zorg voor korte, doordachte bijdragen, zo komen we samen verder.

OVERNAME VAN DE PALA THEMABRIEF mag, met bronvermelding en verwijzing naar het forum van www.stichtingglobalsociety.org – wij vernemen dat graag via INFO@STICHTINGGLOBALSCOCIETY.ORG

VOOR WIE NOG MEER DISCUSSIESTOF WIL, surf op onze website WWW.STICHTINGGLOBALSCOCIETY.ORG naar het boek en lees deel 5 'Economie, draaischijf voor onze behoeften en ambities'

MET JULLIE STEUN
INFORMATIEPROJECT BIJNA ROND

Met jullie steun beschikken we al over driekwart van het nodige geld voor ons informatieproject, waarvoor dank – binnenkort hopen we je daarmee dagelijks op de website te kunnen plezieren met informatie over wat er in de wijde wereld gebeurt.

Even ter herinnering. Elke dag zulke korte berichten publiceren, dat zou kunnen met een abonnement op de Nederlandstalige berichten van het internationale nieuwsagentschap IPS. Dat agentschap legt zich onder andere toe op milieu en ontwikkeling, mensenrechten, (het verzet tegen) globalisering en de situatie van minderheden en achtergestelde bevolkingsgroepen. Boeiend en interessant voor iedereen, en zeker voor jongeren die naar hier surfen om meer op te steken over globalisering.

Een jaarabonnement zou ons – slechts – 1200 EURO kosten, een peulschil eigenlijk voor wie bedenkt hoe weinig weken je met dat bedrag zelfs maar één journalist aan het werk kan zetten. Alleen, dat geld hebben wij dus nog niet helemaal.

U KAN DIT INFORMATIEPROJECT STEUNEN met een overschrijving op Triodos-rekeningnummer 523-0801723-93 met vermelding "Stichting Global Society informatieproject IPS"

VLAAMSE VREDESWEEK 26/9 tot 5/10
REGENBOOGVLAG VOOR DE VREDE VOOR 6 EURO

Wellicht heb je ze al eens gezien, de befaamde PACE of PEACE regenboogvlaggen voor vrede. Indien niet - of om het geheugen op te frissen - surf even naar WWW.BANDIEREDIPACE.ORG. Deze vlaggen zijn de wereld rond te zien, alleen al in New York zijn er 25.000 verspreid.

In samenwerking met Jeugd en Vrede kunnen we jou die vlag voor vrede nu aanbieden met het Engelstalige opschrift PEACE.

Je haalt er een veelzeggend symbool mee in huis – heel nuttig bijvoorbeeld voor de Vlaamse Vredesweek van 26 september tot 5 oktober - en de opbrengst van de verkoop gebruiken we voor de uitbouw van deze website en andere initiatieven van de Stichting Global Society.

Eén vlag kost 6 euro, en de verzendingskost is 1 euro per exemplaar. Wie vijf vlaggen of meer bestelt, krijgt een korting van vijftientwintig procent. Betalen doe je na ontvangst van de vlag(gen).

U kan uw bestelling mailen naar INFO@STICHTINGGLOBALSCOCIETY.ORG

telefonisch kan het op 02/640.19.98

en faxen kan op 02/640.07.74

BOEK VOOR AMPER 10 €

De gedrukte versie van het boek 'Ik wil niet sterven aan de XXste eeuw. Over leven in de 21ste eeuw' (238 pagina's, uitgave 2001) kan nog altijd besteld worden aan de uitzonderlijke prijs van 10 EURO op volgend adres :

Stichting Global Society vzw, Van Elewyckstraat 35, 1050 Brussel

of mail uw bestelling naar INFO@STICHTINGGLOBALSCOCIETY.ORG

telefonisch kan het op 02/640.19.98

en faxen kan op 02/640.07.74

WERK MEE AAN EEN LEEFBARE WERELD

Ben je tevreden over PALA ? Mail hem dan door naar vrienden en kennissen.

Wil je geen enkele PALA missen, om gratis in te schrijven, [KLIK HIER](#)

BOUW MEE AAN EEN LEEFBARE WERELD

Zie je onze initiatieven zoals de PALA themabrief en deze website wel zitten?

We willen graag nog meer doen. Geef ons een tweede adem, naar eigen vermogen.

Uw steun is welkom op Triodos-rekeningnummer 523-0801723-93

met vermelding "steun Stichting Global Society"

EN VOORAL - DENK MEE OVER EEN LEEFBARE WERELD

jouw bijdragen zijn welkom op het [FORUM](#)

Om verwijderd te worden van onze lijst, klik [HIER](#)

Om deze email zonder HTML opmaak te ontvangen vanaf nu, klik [HIER](#)